

Rafaël Gemeente

Zout & Licht

Hilversum

Thema's voor de Kring, seizoen 2013-2014

“De Bergrede”

Mattheüs 5-7

Oscar Griffioen

[deze versie heeft ook de Bijlage voor de kring- en/of gespreksleiders]

Overzicht van 19 thema's

1. De Bergrede – Introductie
2. Om jaloers op te worden, 5:3-12
3. Zout en Licht, 5:13-16
4. Nog steeds up-to-date, 5:17-20
5. Woorden kunnen moorden, 5:21-26
6. Overspel – hart en ogen, 5:27-32
7. Kiezen voor een eenvoudig spreken, 5:33-37
8. Meer gaan worden als je Vader, 5:38-48
9. De barmhartigheid van het geven, 6:1-6
10. Praten met God de Vader in je binnenkamer, 6:5-8
11. Het Onze Vader, 6:9-15
12. "Maar wanneer je vast...", 6:16-18
13. Zoek Gods Koninkrijk, 6:19-34
14. Nooit oordelen?!, 7:1-5
15. Honden, Zwijnen, Vissen en Slangen, 7:6-12
16. De nauwe poort en de smalle weg, 7:13-14
17. Boom en zijn vruchten, 7:15-20
18. Echte relatie, 7:21-23
19. En nu aan het werk..., 7:24-29

1 De Bergrede - Introductie

1.. Introductie

Hoofdstuk 5, 6 en 7 van het Evangelie naar Mattheus wordt de "Bergrede" genoemd op basis van de eerste paar verzen van hoofdstuk 5.

Er is veel over dit onderwijs van Jezus geschreven en gepreekt. Het is een beroemd gedeelte uit het Evangelie. Maar naast het feit dat het "beroemd" is, is het ook "berucht". Het zou te hoog gegrepen zijn; slechts een morele functie hebben; te mooi om waar te zijn; "hemels" waar je als mens op aarde niet zo veel mee kan; meer theoretisch en zeker niet praktisch haalbaar... Sommigen noemen het ronduit "absurd" en extremistisch.

We zullen het de komende weken lezen en bespreken. Ik denk dat we er niet zo makkelijk over uitgepraat zullen raken en zeker niet dat we het allemaal zouden kunnen begrijpen, want door alle generaties heen zijn christenen van welke gezindte dan ook ermee bezig geweest en hebben blijvend hun verbazing en hun vragen gehad. Aan de andere kant is het wel weer zo praktisch dat we er niet om heen kunnen als christen en als gemeente. Zonder enige twijfel zal het ons een groter begrip en ontzag voor Jezus en Zijn onderwijs geven. Belangrijk is wel om nu al vast te stellen dat we de Bergrede alleen goed kunnen begrijpen en praktisch kunnen maken wanneer we het zien in het licht van het Kruis en Gods Koninkrijk. We zullen onherroepelijk in de problemen raken wanneer we de Bergrede als een Nieuwe Wet gaan zien en aan elkaar gaan opdragen. Dat Jezus spreekt in een totaal nieuwe zetting blijkt uit "nieuwe" woorden en begrippen die Hij gebruikt: Hij spreekt over Gods Koninkrijk zoeken, over God als Vader. Met name dit laatste duidt op de noodzaak van wedergeboorte – waardoor God je Vader wordt en jij Zijn kind – wat mogelijk is gemaakt door het volbrachte werk van Jezus aan het Kruis van Golgotha en de inwoning van de Heilige Geest (Joh.3:3-8).

Discussievragen

1. Heb je de Bergrede gelezen en/of heb je er over gehoord? Wat was je eerste indruk van deze woorden van Jezus?
2. "De Bergrede is een ethisch manifest." De Bergrede zou een oproep zijn om naar een hoog moreel levensdoel te streven, wat echter voor geen mens haalbaar zou kunnen zijn. Ben je het hiermee eens? Waarom (niet)?
3. Tot wie werd dit onderwijs – of deze rede – gesproken? Zie Matt.5:1-2 en Matt.7:28-29.
4. "De mensen waren verbaasd..." (Matt.7:28-29) Waarom? Waarop was Jezus' autoriteit/gezag gebaseerd en op welke wijze zou bijvoorbeeld Zijn onderwijs anders zijn geweest dan dat van de schriftgeleerden van Zijn tijd?
5. "God als Vader" is een opmerking en verwijzing die we veel tegenkomen in de Bergrede. Denk bijvoorbeeld aan Jezus' oproep om te bidden: "Onze Vader" (Matt.6:9). Waarom is het niet mogelijk om de Bergrede te begrijpen en toe te passen in je leven zonder begrip en inzicht in het sterven van Jezus en Zijn opstanding? Kan je (nu al) uitleggen waarom de wedergeboorte (Joh.3:3) nodig is om te kunnen doen wat Jezus in de Bergrede zegt?

2 Om jaloers op te worden

Tekst: Matt.5:3-12

Hier worden een aantal "groepen" mensen 'gezegend', 'gelukkig' of 'zalig' genoemd. Dit betekent oorspronkelijk: te benijden, of: om jaloers op te worden. Het gaat om mensen met wie je graag zou willen ruilen wegens hun voorspoedige situatie en omstandigheden. Als het gaat om de mensen in vers 3 tot en met 9 zou je daar nog wel wat van kunnen begrijpen. 'Geestelijk' gezien zeker. Maar als je vers 10 en 11 leest, zal je je vast nog wel even achter je oren krabben: Hoe kan je daar jaloers op zijn? Je bent juist 'gelukkig' wanneer je niet vervolgd wordt... In zijn boek "The Jesus I never knew" geeft Philip Yansy het hoofdstuk over de zaligsprekingen (Matt.5:3-12) als titel: "Gelukkig zijn de ongelukkigen"...

Discussievragen

1. Wanneer je Matt.5:3-12 (de 'zaligsprekingen') leest, tot welke groep voel jij je aangetrokken?
2. "Gelukkig zijn de ongelukkigen" is dat een goede samenvatting van dit gedeelte uit Jezus' onderwijs? Motiveer je mening.
3. De situatie of de omstandigheden van deze mensen (bijv. zij die treuren, v.4) is dat hun overkomen of hebben zij daar voor gekozen? Maw. spreekt Jezus hier over mensen die slachtoffer zijn van hun situatie of juist niet? (Je idee zal misschien wel beïnvloed worden door je kijk op "gezegend zijn": óf het is een verantwoordelijkheid en een persoonlijke keuze, óf het is "geluk hebben")
4. Heb je vervolging of smaad voor Jezus (v.10-12) ervaren? Hoe ging je daarmee om? Was het mogelijk om je daarover te verheugen en een "rondedansje" te wagen (Luk.6:22-23)?
5. "Arm van geest" (Matt.5:3) en "arm" (Luk.6:20). Wat is er zo "zalig" aan arm zijn? Wat betekent voor jou "arm van geest" zijn? Is deze uitspraak van Jezus niet in tegenspraak met Paulus' opmerking in 2Kor.8:9?

3 Zout en Licht

Tekst: Matt.5:13-16

Onze gemeente heeft als naam "Zout en Licht" en dat is gebaseerd op deze uitspraak van Jezus tegen zijn discipelen. Dit is niet een specifieke roeping van één lokale gemeente want Jezus zegt dit in het algemeen tot zijn volgelingen. Elke christen is zout der aarde en licht der wereld.

Discussievragen

1. "Jullie zijn..." was dat gericht tot de menigte of de "discipelen"? Motiveer je antwoord. Op welke manier onderscheiden "discipelen" zich van de "menigte"? Wanneer ben je volgens jou "een discipel"?
2. Wat betekent het voor je om "zout der aarde" en "licht der wereld" te zijn? Waaruit blijkt dat je het bent?
3. Hoe kan je je "smaak" als zout der aarde verliezen? En hoe kan je dat voorkomen?
4. Lees v.16. Hoe kan je je licht laten schijnen voor de mensen? Is dit een evangelisatieopdracht of meer een levensstijl? (Is er überhaupt een verschil?)

4 Nog steeds up-to-date...

Tekst: Matt.5:17-20

Jezus kwam, zegt Hij hier, om de Wet en de Profeten te vervullen. Blijkbaar waren mensen van mening dat de komende Messias (de Gezalfde) zoals beloofd door God door Zijn profeten in het "Oude Testament" de Wet (de boeken van Mozes, Genesis tot en met Deuteronomium) zou "afschaffen". Jezus maakt duidelijk dat Hij dat niet kwam doen. Bovendien ben je "klein" in het Koninkrijk van God wanneer de woorden in de Wet en de Profeten niet doet en ook anderen aanmoedigt om ze na te laten. En je zal daarentegen "groot" heten, wanneer je ze doet en anderen onderwijst het ook te doen. Voor mij een reden om het "Oude Testament" (de Wet, de Profeten en de Psalmen) niet als "oud" of "ouderwets" te zien...

Discussievragen

1. Kan je een voorbeeld noemen wat Jezus van de Wet en/of de Profeten heeft vervuld?
2. Hoe kijk jij aan tegen het zogenaamde "Oude Testament"? In welke mate onderscheidt het zich van dat deel van de Bijbel wat we het "Nieuwe Testament" noemen? Is Gods Woord (de Bijbel) werkelijk zo in twee delen (*oud* en *nieuw*) te verdelen? Motiveer je ideeën hierover.
3. Lees v. 20. Wat betekent dit volgens jou? Hoe kan jouw rechtvaardigheid "meer zijn" dan dat van de Farizeeën? Waaraan lees je dat af en hoe kan je er zelf zeker van zijn dat het "meer is"?

5 Woorden kunnen moorden

Tekst: Matt.5:21-26

In het gedeelte Mattheüs 5:21-48 maakt Jezus zes keer de opmerking: "Je hebt gehoord dat er gezegd is... maar Ik zeg je..." Zes citaten uit de Wet waar Jezus een opmerking bij maakt. Soms zo "extreem" dat er mensen zijn die beweren dat je dit van Jezus niet serieus kan nemen.

In het gedeelte voor deze kringontmoeting gaat het over "doden". Eén van de Tien Geboden is "Gij zult niet doden". Jezus gaat verder dan de daad van het doden: Ook je woorden kunnen moorden. En je wordt niet alleen geoordeeld op je gedrag maar ook je spreken. Jezus maakt duidelijk dat verzoening belangrijker is dan het brengen van offers (v.23 vv.).

Discussievragen

1. Waarom zou het nodig zijn dat Jezus aan de Joden die de Wet van hun jeugd af kenden, een "nieuwe" uitleg gaf? Men was onder de indruk van Jezus' autoriteit in Zijn onderwijs (zie Matt.7:28-29). Hoe blijkt Zijn autoriteit/gezag in dit gedeelte?
2. Kan je in dit gedeelte een voorbeeld noemen dat de Farizeeën en schriftgeleerden godslasterlijk zouden hebben kunnen vinden?
3. Wat vind jij het "extreme" of op zijn minst het opmerkelijke in de verzen 23-24? Is er op basis van deze uitspraak (opdracht) van Jezus iets dat je moet gaan ondernemen naar andere mensen? Zo ja, hoe ga je dat doen?
4. Wie (of wat) kan worden bedoeld met de "rechter" in v.25-26? Motiveer je idee.

6 Overspel – hart en ogen

Tekst: Matt.5:27-32

Twee andere citaten van de Wet, die Jezus noemt in de Bergrede, gaan over overspel en scheiding. Twee zaken die in de wereld van vandaag "normaal" zijn en over het algemeen niet zo serieus worden genomen (want "we zijn allemaal mensen"). Jezus weerlegt het idee dat "kijken mag, als je je handen maar thuis houdt." Vóór Jezus kwam, was overspel slechts een daad. Nu vallen we nagenoeg allemaal in de categorie "overspelers". Jezus acht de vrouw veel hoger dan in die tijd gebruikelijk was. Ook als het gaat om scheiding maakt Hij duidelijk dat het gaat om je hart en dat de directe gevolgen veel groter zijn dan je op het eerste oog zou denken.

Discussievragen

1. Lees v.27-28. Wat is je eerste gedachte of misschien je "gevoel"? Zou dit alleen voor "mannen" gelden?
2. Lees met elkaar v.29-30. Het is duidelijk (wanneer we om ons heen kijken) dat deze opdracht of dit advies weinig wordt opgevolgd of we hebben "niet zo'n last" van een ons in verzoeking brengende "rechter oog" en "rechter hand". Wat denk jij? Is deze uitspraak van Jezus niet een tikkeltje overdreven en extreem?! Waarom (niet)?
3. Lees Mal.2:14-16. Waarom zou Jezus wel toestemming geven om te scheiden op basis van "hoererij" (in het Grieks wordt hier het woord "porneia" (porno) gebruikt) terwijl we van Maleachi lezen dat Hij "het wegzenden van [je eigen] vrouw haat"?
4. Zowel bij overspel als scheiding ("het wegzenden van je vrouw") gaat het om een probleem van ons hart. Jezus maakt duidelijk dat de daad van overspel en de daad van ontrouw in een huwelijksrelatie niets anders is dan de uiterlijke vrucht van een 'verkeerd' hart. Lees Spr.4:23 en Jer.17:9-10. Welke les kan je hiervan leren? En hoe kunnen we elkaar helpen dit praktisch te maken? Zie ook Gal.6:1-2 en Jak.5:16a.

7 Kiezen voor een eenvoudig spreken

Tekst: Matt.5:33-37

Een vierde citaat uit de Wet die Jezus zijn toehoorders voorhoudt, gaat over ons spreken. De Joden hadden "bedacht" dat er verschillende niveaus van spreken waren. Je kon iets zeggen, beloven, menen en je kon dat al dan niet met een eed bekrachtigen. Jezus maakt van al dat dubbelzinnige gedoe iets heel eenvoudigs: ja is ja en nee is nee. Zo eenvoudig en simpel dient het te zijn. Sterker nog: een andere variant is van de duivel...!

1. Waarom zouden mensen in Jezus' tijd zweren, zoals bijvoorbeeld "bij hun hoofd" (v.36).
2. In onze maatschappij zijn woorden en beloften niet zo belangrijk. Je kan makkelijk op je woorden terugkomen... Kan je voorbeelden noemen?
3. Hoe belangrijk zijn de woorden van anderen aan jou voor je? Neem je ze altijd serieus? Indien niet, zeg je daar dan wat van?
4. Lees v.37. "...wat hierboven uitgaat, is uit de boze." Wat bedoelt Jezus met "de boze" volgens jou?
5. Kijkend/luisterend naar je eigen spreken, is jouw ja altijd ja of zijn er gradaties van bijvoorbeeld: ja, maar misschien ook niet – ja, de kans is groot – ja, maar ik zal er maar niet op rekenen – ja, natuurlijk en uiteraard – ja, daar kan je écht op rekenen? Is het moeilijk voor je om altijd de waarheid te spreken (je ja ja te laten zijn en je nee nee)? Waarom wel/niet? Altijd de waarheid spreken zou dat relaties met familie, vrienden en burens verbeteren?

8 Meer gaan worden als je Vader

Tekst: Matt.5:38-48

De laatste twee opmerkingen van Jezus over passages uit de Wet van Mozes hebben te maken met "moeilijke mensen": iemand die je wat aandoet en zogenaamde "vijanden." De wet 'een oog voor een oog en een tand voor een tand' (zie Ex.21:23-25) was gegeven om te voorkomen dat men zich wraakte door iemand harder terug te pakken of een lesje te leren dat buiten proporties was. Het was niet zo zeer een wet die vergeving verbood: Men hoefde niet per se de ander ook een tand uit te slaan als dat je aangedaan was. Maar Jezus gaat in Zijn "maar ik zeg je..." een stap verder dan vergeving. Hij roept op dat je het nogmaals laat gebeuren. Interessant is om te weten waarom... Het is dus duidelijk dat we allemaal in ons leven mensen om ons heen zullen hebben die ons niet zo liggen en waar we liever met een boog omheen zouden lopen. Jezus geeft de opdracht voor hen te bidden, hen te zegenen en lief te hebben. Want – zo zegt Hij – dan zal je zijn als je Vader in de hemel. Het is een oproep tot volmaaktheid die onmogelijk uitvoerbaar lijkt te zijn...

Discussievragen

1. Waarom zou Jezus zeggen dat we onze wang nogmaals moeten toekeren na we geslagen zijn? Was Jezus een pacifist? Is dit niet een oproep om "laf" (een 'watje') te zijn?
2. "Geef aan hem die iets van je vraagt" (v.42) lijkt een opmerking dat je nooit "nee" kan en mag zeggen? Is dat zo? Zo niet, in welke omstandigheden dan?
3. Als Jezus oproept om zelfs vijanden lief te hebben, doet Hij dat omdat Hij wil dat Zijn leerlingen (discipelen) zullen handelen zoals God de Vader. "Wees volmaakt" (v.48). Spreekt dit je aan of ervaar je enige weerzin? Hoe komt dat?
4. Lees v.44-45. Is dit mogelijk als mens? Wat denk je ervoor nodig te hebben? Hoe kan je dit (met elkaar) in praktijk brengen? Wanneer je bidt voor "vijanden" en tot zegen bent van hen "die je niet zo liggen", wat doet dat dan met jezelf?

9 De barmhartigheid van het geven

Tekst: Matt.6:1-4

In hoofdstuk 6 vanaf het begin tot en met vers 18 spreekt Jezus over drie specifieke goede daden: het geven van aalmoezen aan de armen (v.2-4), het bidden (v.5-15) en het vasten (v.16-18).

Het aan de armen geven, bidden en vasten zijn niet specifiek christelijke dingen. Het zijn zelfs niet specifiek Bijbelse zaken. Ook andere godsdiensten en zelfs wereld- en levensbeschouwingen spreken over één of meer van deze dingen. Het is in het algemeen goed om aan armen te geven (al is het maar dat we dat als maatschappij hebben uitbesteed aan de overheid). Van welke godsdienst dan ook, alle gelovigen bidden tot 'hun god'. En vasten is zelfs populair onder mensen die bezig zijn met hun gezondheid, al was het maar als een vorm van dieet om gewicht kwijt te raken.

De Joden van Zijn tijd, kende deze "goede daden" waar Jezus hier over sprak. Het nieuwe – en dat op basis van Zijn volbrachte werk aan het Kruis (om mensen met God te verzoenen, maw. vriendschap met God te herstellen) en het Evangelie van het Koninkrijk van God (God als Vader door de wedergeboorte) – was echter dat Jezus een heel andere invalshoek heeft en deze drie zaken verdiept, verrijkt en vanuit Zijn Vaders gezichtspunt uitlegt.

Discussievragen

1. Wat betekent "een huichelaar" (v.2)? Is het mogelijk om te weten of iemand een huichelaar is? Kan je weten of je zelf wel of niet een huichelaar bent? Hoe dan?
2. Jezus spreekt hier over aalmoezen geven (aan de armen). Jezus spreekt hier niet over "het geven" in het algemeen. Alleen als je aalmoezen geeft, moet je linkerhand niet weten wat je rechterhand doet (v.3). Ben je het hiermee eens? Welke andere vormen van geven (die in de Bijbel voorkomen), kan je noemen?
3. Je linkerhand niet laten weten wat je rechterhand geeft (v.3). Wat betekent dit? Waarom is het bij de andere vormen van geven (zoals je hebt genoemd bij de vorige vraag) wel van belang dat je linkerhand weet wat je rechterhand geeft? Of is het een algemeen principe?
4. Jezus spreekt in vers 4 over "in het geheim" of "in het verborgene" (afhankelijk van je Bijbelvertaling). Dit zegt Hij in de context over bidden en vasten ook (resp. v.6 en v.18). Wat betekent dit volgens jou? Hoe maak je dit momenteel praktisch in je eigen leven of hoe zou je dit in je leven kunnen gaan toepassen?

10 Praten met God de Vader in je binnenkamer

Tekst: Matt.6:5-8

Jezus maakt een opmerkelijk verschil tussen het bidden op een onpersoonlijke manier (religieus en mogelijk hypocriet) en het praten met God als Zijn kind op basis van een intieme, persoonlijke relatie (resp. v.5,7 en v.6,8).

Dit was voor de Joden van die tijd geheel nieuw. Wellicht voor de religieuze leiders (de Farizeeën en schriftgeleerden) zelfs godslasterlijk, want wie denkt Jezus wel niet dat Hij is dat Hij over God spreekt als "Vader"...?! Het overtuigt mij dat Jezus de Bergrede niet uitsprak op basis van de letter van de Wet en godsdienst, maar op basis van het Evangelie van het Koninkrijk van God. Bij dit laatste gaat het om relatie met God, iets dat dichtbij is en God niet op een gepaste afstand houdt.

Dit spreken van Jezus over bidden als een praten met God de Vader, was Gods verlangen zelf. Hij heeft je lief en wil je persoonlijk en niet zo zeer in de menigte ontmoeten!

Discussievragen

1. Bidden was voor de Joden iets dat je deed op vaste tijden en in een vaste setting, met name binnen het concept van gezamenlijk een gelovig volk zijn (met het dagelijks leven georganiseerd rondom de synagoge (een leerhuis) en de Tempel. Wanneer Jezus spreekt over God als Vader en een begrip gebruikt als "je binnenkamer" (v.6) doet Hij een uitnodiging tot een geheel persoonlijke benadering. Op welke manier ervaar jij bidden als iets "religieus" dat bijv. bij de kerk past? Is er een beleving dat de woorden van Jezus in dit gedeelte (v.5-8) je uitdaagt om je idee over gebed in het algemeen en jouw bidden in het bijzonder te herzien?
2. Wat wordt bedoeld met "je binnenkamer"? Wat is jouw binnenkamer? En hoe ervaar je dat om "daar te zijn"? Of is het meer een abstract begrip voor je? Hoe kan je daar verandering in brengen en hoe kunnen desgewenst anderen je daarbij helpen?
3. Lees vers 7. Wat zou een reden zijn dat we geneigd zijn om veel te praten als we bidden? Maakt zwijgen in gebed je oncomfortabel? Hoe komt dat?
4. "Bidden is praten met God als Vader" en praten met iemand heeft ook met luisteren naar die ander te maken. Kan jij luisteren naar God je Vader? Hoe heb je Gods stem leren verstaan? Indien je dat niet kan, hoe kan je het leren en ben je daartoe bereid? Hoe kunnen anderen je daarbij helpen?
5. "Je Vader weet wat je nodig hebt, voordat je het Hem vraagt"(v.8). Dit is bemoedigend... maar om de veel gestelde vraag nav. deze opmerking maar hier te behandelen: Waarom is bidden en vragen dan nodig? Wat leert ons dat over gebed in de betekenis zoals Jezus het in het Evangelie onderwees en Zelf praktiseerde?

11 Het Onze Vader

Tekst: Matt.6:9-15

De woorden van het Onze Vader – "Bidt dan zo: ..." (v.9) – is zonder enige twijfel het meest gebeden gebed door alle generaties heen van christenen van welke kerkelijke gezindte dan ook. Larry Lea in zijn boek "Kun je niet één uur met Mij waken" (1987) geeft aan dat het door Jezus geleerde gebed, niet een liturgisch gebed is wat je na dient te bidden, maar een vorm van een gebed met de benodigde "ingrediënten" die Hij ons wil leren om zo met God te praten.

Heel beknopt is de outline die Larry Lea geeft, als volgt:

1. **Onze Vader die in de hemelen zijt, uw naam worde geheiligd**

- A. *Denk aan Golgotha en dank God dat je Hem "Vader" kunt noemen door de kracht van Jezus' bloed.*
- B. *Heilig en prijs Gods namen, welke overeenkomen met de vijf zegeningen van het nieuwe verbond en laat je geloof op Gods Naam (en karakter) gefundeerd zijn:*

<i>Terrein</i>	<i>Naam (Hebreeuwse verbondsnaam, Oude Testament)</i>	<i>Betekenis en vervulling in Christus</i>
Zonde	<ul style="list-style-type: none"> • Jahweh-Zidkenu • Jahweh-M'Kaddesh 	= De Here is mijn gerechtigheid = De Here die mij heiligt
Geest	<ul style="list-style-type: none"> • Jahweh-Shalom • Jahweh - Shammah 	= De Here is mijn vrede = De Here is aanwezig (altijd bij mij)
Gezondheid	<ul style="list-style-type: none"> • Jahweh-Rofeh 	= De Here geneest (Hij is mijn gezondheid)
Voorspoed	<ul style="list-style-type: none"> • Jahweh-Jireh 	= De Here zal voorzien
Veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> • Jahweh-Nessi • Jahweh-Rohi 	= De Here is mijn banier (van overwinning en bescherming) = De Here is mijn herder (en vriend)

2. **Uw Koninkrijk kome, uw wil geschiede**

- A. *Jezelf (Vraag Jezus vandaag uw leven te regeren)*
- B. *Je gezin (Partner, Kinderen, Ouders, Familie)*
- C. *Je gemeente (leiders, visie, elkaar en taak in de wereld)*
De vervolgde broeders en zusters (Hebr.13:18-19)
- D. *Land (provincie, stad en regio, politieke leiders)*
Vrede van Jeruzalem (Ps.122:6)

[zie vervolg op blad 2]

3. Geef ons heden ons dagelijks brood

- A. Wees in de wil van God (Gebedsleven, Gemeenteleven, Gezond werkritme, Gehoorzaamheid in het geven)
- B. Geloof dat het Gods wil is dat het je "goed" gaat
- C. Wees specifiek in alles wat je vraagt (geen abstracte zaken en algemeenheden)
- D. Wees vasthoudend in je geloof en verwachting

4. En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren

- A. Vraag God je te vergeven voor specifieke zonden waarvan de Heilige Geest je overtuigt. Pas op voor algemeenheden ("vergeef mijn zonden," want tja er zal altijd wel wát zijn...)
- B. Vergeef anderen tegen wie je iets hebt en laat ze los
- C. Wees vastbesloten om vandaag vergevingsgezind te zijn

5. En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze

- A. Doe de gehele wapenrusting Gods aan (zie Ef.6)
(Bekleed jezelf met de Here Jezus Christus)
 - 1. Lendenen omgorden met de WAARHEID
 - 2. Pantser aandoen van GERECHTIGHEID
 - 3. Schoenen aantrekken van BEREIDVAARDIGHEID
(Gereed zijn om het Evangelie van de vrede te brengen)
 - 4. Neem het schild van GELOOF
 - 5. Zet op de helm van het HEIL (verlossing)
 - 6. Pak het zwaard van de Geest, dat is het WOORD VAN GOD
- B. Bid om een muur van bescherming
(U bent mijn toevlucht en mijn vesting, mijn God. Ps. 91:2)
 - 1. Omdat je de Allerhoogste tot je beschutting hebt gesteld
 - 2. Omdat je Hem zeer lief hebt
 - 3. Omdat je Zijn naam kent

6. Want van U is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid tot in eeuwigheid

Sluit af met lofprijzing en dank Hem voor wie Hij als Vader voor je is.

Discussievragen:

1. Ben je het eens dat het Onze Vader een concept voor gebed is en meer is dan een formuliergebed dat we nabidden? Motiveer je antwoord.
2. Praat met elkaar over de "outline" van het Onze Vader zoals hierboven (heel beknopt) is genoemd. Welke 'vormen' of aspecten zijn nieuw voor je? Wat ga je daarmee doen?
3. Jezus maakt onderscheid tussen "schulden" (v.12) en "overtredingen" (v.14-15). Kan je uitleggen wat het verschil is. Zijn er (specifieke) schulden die jij moet vergeven (een specifiek iemand)? Hoe ga je dat doen? Heb je daar hulp voor anderen bij nodig? Zo ja, wie en op wat voor manier?
4. Lees vers 15. Dit klinkt erg hard. Waarom zou dit zo zijn? Waarom spreekt Jezus hier over "overtredingen" en niet over "schulden" (zie vers 12)?

12 "Maar wanneer je vast..."

Tekst: Matt.6:16-18

Eerder (bij # 9) lazen we al aangaande vasten dat ook vasten niet iets nieuws was waar Jezus over sprak. Net als bidden is het gebruikelijk bij veel andere godsdiensten en ook dat vasten zelfs populair is onder mensen die bezig zijn met hun gezondheid, al was het maar als een vorm van dieet om gewicht kwijt te raken.

Sommige christenen zijn overtuigd dat vasten voor vandaag (de tijd sinds het Kruis en de opstanding van Jezus) niet nodig is en zelfs niet mag: dat zou wettisch zijn en niet passen bij deze "tijd van genade" waarin we leven door Jezus' volbrachte werk.

Jezus spreekt echter over "wanneer je vast" en niet "als je vast". "Wanneer je vast" duidt op dat je het gaat doen – er komen momenten dat je het zal willen/moeten doen. Vergelijk ook Matt.9:14-17.

Jezus maakt in dit gedeelte duidelijk dat net als het geven aan de armen en het bidden, vasten gebaseerd dient te zijn op een goede motivatie: Je moet het niet voor mensen doen, om hen onder de indruk te laten zijn van je serieuze godsdienstigheid, maar voor je Vader in de hemel.

John Piper in zijn boek "A hunger for God" (1997) spreekt over vasten als het afzien van voedsel – en "al het goede" dat God geeft – om onszelf te leren meer naar God te verlangen dan naar het goede dat Hij geven kan. We leven in een consumptiemaatschappij en we zijn als mensen overtuigd dat we altijd iets moeten willen en dat het niet "normaal" is om daarvan (tijdelijk) af te zien. "Door het vasten maken we onszelf duidelijk dat we meer naar God Zelf willen verlangen".

Discussievragen

1. Wat is jou idee over vasten? Hoort het bij christenen van vandaag? Waarom wel/niet? Kan je zelf een definitie van vasten geven?
2. Door te vasten, maken we duidelijk dat we meer (willen) verlangen naar God Zelf dan al het goede (inclusief voedsel) dat Hij geeft. Ben je het hiermee eens? Motiveer je mening.
3. Lees Matt.9:14-15 en 16-17. Wat leren de laatste twee verzen over de vraag aangaande het vasten en Jezus' reactie daarop?
4. In de tekst van deze ontmoeting (Matt.6:16-18) zegt Jezus dat je niet moet vasten voor mensen (om gezien te worden) maar voor je Vader. Indien mensen vasten doen ze dat dan voor God of voor zichzelf? Kan vasten een manipuleren worden van God (vergelijk een "hongerstaking")? Zo ja, hoe kan je dat voorkomen?
5. Heb je wel eens gevast? Hoe was dat? Heb je nog nooit gevast? Waarom niet? Indien je wil vasten, hoe bereid je je daarop voor? Hoe kunnen anderen je daarbij praktisch helpen en informeren?
6. Kan je uitsluitend vasten door een maaltijd over te slaan of een periode niet te eten? Of zijn er andere varianten van vasten mogelijk?

13 Zoek Gods Koninkrijk

Tekst: Matt.6:19-34

Dit lange gedeelte kan besproken worden op meer dan één avonden.¹ Dit is het beroemde gedeelte wat Jezus afsluit met de opdracht Gods Koninkrijk te zoeken en Zijn gerechtigheid. Het is het gedeelte waar Jezus spreekt over ons hart en het grootste probleem: je niet zorgen maken. Het begint met het verzamelen van schatten. Dat is dan ook de plek waar je "hart" zal zijn. Het zal ook bepalen hoe je kijkt naar omstandigheden en oa. je bezit of het gemis daarvan (v.22-23).

In dit gedeelte over Gods Koninkrijk zoeken en niet bezorgd zijn, maakt Jezus ook duidelijk dat het ronduit onmogelijk is zowel God te dienen als aards bezit ("Mammon"). Jezus bemoedigt ons en spoort aan niet gefocust te zijn op zaken als "wat moeten we eten, drinken en waarmee moeten we ons kleden". Deze dingen hebben we nodig, maar het leven omvat meer dan dat (v.25). Toch is dit een worsteling, ook voor christenen die al lange tijd Jezus volgen. Jezus neemt dan ook de tijd om voorbeelden te gebruiken om aan te tonen dat bezorgdheid nooit onze problemen oplost. Kijk naar de vogels en de bloemen... (resp. v. 26 en v.28). Wees gericht op het Koninkrijk van God... en al het andere valt dan op zijn plaats.

Discussievragen

- 1.. Waarom zou Jezus zo veel woorden gebruiken als het gaat om bezorgdheid?
- 2.. Verzamel geen schatten op aarde... Maar verzamel voor jezelf schatten in de hemel... (v.19-20). Hoe kan je schatten in de hemel verzamelen? Wat voor schatten zijn dat dan? Waarom zou je alleen schatten "voor jezelf" in de hemel kunnen verzamelen (en kan je dat niet voor een ander doen, noch dat een ander dat voor jou doen kan)?
- 3.. Wie of wat is Mammon (v.24)? Waarom zou Jezus deze "persoon" bij name noemen in deze context? In hoeverre neem je deze waarschuwing van Jezus serieus en waaruit blijkt dat in je leven?
- 4.. Wat is "je zorgen maken"? Herken je dat? Hoe ga jij er mee om? Welke (of wat voor een) negatieve invloed heeft bezorgdheid op je leven? Hoe kan je praktisch bezorgdheid "overwinnen"? (Probeer praktische antwoorden te vinden binnen de context van dit gedeelte.)
- 5.. Hoe zoek jij Gods Koninkrijk en Zijn gerechtigheid (v.33)? Is dat eenmalig geweest toen je je bekeerde en christen werd of is het iets dat je vaker moet doen? Motiveer je antwoord.
- 6.. Lees vers 34. Wat betekent dit? Waarom heeft elke dag genoeg aan "zijn eigen kwaad"? Waarom zou Jezus bijvoorbeeld niet hebben gezegd "aan zijn eigen goedheid"? (maw. waarom deze "negatieve" bewoording?)

¹ Dit thema is ook al eerder (seizoen 2012-2013) een thema geweest van Algemene Bijbelstudie ("Financiële Principes").

14 Nooit oordelen?!

Tekst: Matt.7:1-5

De Joodse leiders waren erg kritisch en veroordelend. Zij waren erg goed in het beschuldigen en met het "het vingertje wijzen". Jezus spreekt daar over in dit gedeelte. Dat dienen wij te voorkomen, maar aan de andere kant moeten we niet alles en iedereen "in zoete liefde" accepteren en aanvaarden.²

Er zijn verschillen in 'oordelen'.

A. Veroordelend zijn

Matt.7:1-2

Hier wordt het Griekse woord Krino gebruikt en dat is het proces van bewijsmateriaal onderzoeken en daarop gebaseerd een oordeel vellen.

De Amplified Bible zegt hier: Oordeel niet, bekritiseer niet, veroordeel niet.

Zie de context: Matt.7:3-5

Het gaat hier om huichelarij.

Vergelijk ook Jak.4:11.

B. Objectief oordelen

1Kor.2:15

Hetzelfde Griekse woord wordt gebruikt alleen in een andere grammaticale vorm waardoor de betekenis verandert – Anakrino – namelijk: onderzoeken door er door heen te kijken, nauwkeurig bekijken, bevragen.

Het duidt op een nauwkeurig, zorgvuldig en intensief uitzoeken van een zaak en dan een beslissing nemen aangaande die zaak.

Hier gaat het dus om objectiviteit.

- *Gebaseerd op het Woord van God*
- *En het getuigenis van de Heilige Geest*
- *En gebaseerd op de vrucht die eruit voort komt*

Niet gebaseerd op persoonlijke voorkeur!

1Thess.5:21

[zie vervolg op blad 2]

² Het volgende gedeelte is overgenomen uit de 4^e Training (Praktijk Cursus Gemeentebouw) uit het Onderwerp "Waar of onwaar? – Het toetsen van leiderschap en doctrine"

Discussievragen

1. Moeten we alles altijd positief accepteren en voor “waar aannemen”? Motiveer je antwoord.
2. Lees v.4-5. “...eerst... en dan...” (v.5). Jezus geeft dus aan dat we wel degelijk elkaar mogen en dienen aan te spreken op gedrag. Dus we mogen “kritisch” zijn. Ben je het daarmee eens, of leg jij deze verzen anders uit? Motiveer je mening.
3. Hoe kunnen we voorkomen om niet misleid te worden (zie Matt.24:4 en 1Joh.4:1)? Lees 1Kor.2:15. Blijkbaar zijn er verschillende vormen of hoedanigheden van “oordelen” (en onderzoeken). Kan je uitleggen welke twee dat dan waarschijnlijk zijn? Kan je kort vertellen waaruit het verschil tussen die twee bestaat om te zorgen dat je het ene nalaat en het andere juist doet?
4. Hoe kunnen we voorkomen dat we negatief of een hypocriete manier oordelen waar Matt.7 over spreekt? Wat zegt zo’n veroordelende, bekritisierende houding over de persoon zelf die het heeft? Wat is nodig wanneer we zo’n houding zelf hebben? (Wat moet je doen)?
5. Hoe ga jij om met deze vorm van kritiek? Wat is een goede manier om “als Jezus” op (positief of negatief bedoelde) kritiek te reageren?

15 Honden, Zwijnen, Vissen en Slangen

Tekst: Matt.7:6-12

In dit gedeelte benoemt Jezus een aantal afzonderlijke zaken. Hij geeft een waarschuwing goed om te gaan met het weggeven van wat je als kostbaars hebt, zoals dat wat toegewijd, speciaal (heilig) is en wat "parels" voor je zijn. Wanneer je het geeft of deelt aan hen die het niet willen, zal het tegen je gebruikt worden.

Jezus spreekt ook weer over gebed. Een soort vervolg van het gedeelte in hoofdstuk 6. Hier wordt meer de goedheid van God de Vader benadrukt. We moeten niet opgeven met vragen, zoeken en kloppen, want dat iets op zich laat wachten, ligt vaak niet aan God zelf. Hij is goed. Het voorbeeld van ons als ouders spreekt boekdelen: wij willen het beste aan onze kinderen geven wanneer ze vragen. Des te meer onze Vader in de hemel, zegt Jezus.

Dit gedeelte wordt afgesloten met de beroemde uitspraak: Doe aan anderen dat wat jij wilt dat aan jou wordt gedaan. Er is een negatieve variant op deze uitspraak (gebaseerd op de filosofie van Confucius): "Dat wat gij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet."

Discussievragen

1. Lees vers 12. Waarin verschilt deze uitspraak van Jezus met de "variant" die we als Nederlands gezegde kennen?
2. We moeten het heilige niet aan de honden geven en parels niet voor de zwijnen werpen (v.6). Wat bedoelt Jezus hiermee? Wat zou met het heilige en met parels bedoeld kunnen worden? En wie of wat met honden en zwijnen (NB. "hond" en "zwijn" waren Joodse scheldwoorden)?
3. Kan je vertellen hoe je hebt ervaren dat je vroeg, zocht en aanklopte, terwijl er niets gebeurde? Hoe ging je daarmee om? Wat is je mening over "onbeantwoord gebed"? Is het altijd "slecht" of iets "negatiefs"? Motiveer je antwoord.
4. Heb je Gods antwoord op een gebed wel eens ervaren als een "steen" (anders dan verwacht) en/of een "slang" (een tegenvaller)? Hoe ging je daarmee om? Op welke manier bracht het toch zegen en zag je achteraf dat het iets goeds was (of juist niet)?

16 De nauwe poort en de smalle weg

Tekst: Matt.7:13-14

Er is de beroemde poster van een onbekende kunstenaar die de brede en de smalle weg uitbeeldt.

Het blijft bijzonder dat Jezus nu pas in de Bergrede spreekt over een nauwe poort die je door moet gaan en een smalle weg die je dient te bewandelen wil je het leven vinden. Waarom begint Jezus hier niet mee, maar juist wel met de "zaligsprekingen" (Matt.5)? Dat zou misschien wel een logischer volgorde zijn.

Net als veel andere uitspraken van Jezus is ook dit weer zwart-wit: Er is geen midden weg. Het is óf gaan en wandelen op de smalle weg die ten leven leidt óf het gaan over de brede weg die leidt tot het "verderf". De meesten gaan over de laatste, zegt Jezus, en maar weinigen over de eerste. Het klinkt als een feit, als een koude mededeling uit de mond van Degene die gekomen is als Redder van allen (Luk.19:10).

Discussievragen

1. Wie kent de 'beroemde' poster van de brede en de smalle weg? Wat zou Jezus met deze uitspraak bedoeld hebben? Is het een uitnodiging, een waarschuwing, een aansporing? Is het deterministisch en fatalistisch bedoeld ("zo is het nu eenmaal"), een vaststelling?
2. "De brede weg leidt tot het verderf" (v.13). Wat is het verderf volgens jou? Is dat op de weg al merkbaar of slechts iets waar je "te laat" aan het einde van de weg achter komt? Indien dat laatste het geval is, hoe kan je mensen die op die weg gaan dan waarschuwen?
3. Is het gaan op de brede of de smalle weg, een eenmalige keuze (zoals "start" bij een bordspel)? Motiveer je antwoord.
4. "...de weg die tot het leven voert" (v.14). Hierover zegt Jezus dat er weinigen zijn die hem vinden. Waarom zouden maar weinigen die weg vinden? Hoe kan je hem vinden? Heb jij hem gevonden, zo ja hoe vond je hem en hoezo ben je daar zeker van? Hoe kunnen we anderen helpen die weg te willen en te gaan zoeken en hoe kunnen we anderen helpen die weg te vinden? En erop te blijven?

17 Boom en zijn vruchten

Tekst: Matt.7:15-20

Dit gedeelte "sluit aan" bij wat we over oordelen hebben besproken. Of Jezus spreekt zichzelf tegen in Zijn Bergrede. (zie # 14, Matt.7:1-5).

Jezus spreekt al over vijanden van het geloof waar later Paulus ook voor waarschuwt (1Tim.4) en anderen zoals Petrus (2Petr.2).

Eerder spraken we al over "het juist toetsen" (in # 14). Jezus geeft hier een eenvoudige richtlijn: kijk naar de vrucht. De metafoer of illustratie van een vruchtboom spreekt boekdelen. Ook wij zelf kunnen daar niet omheen.

Discussievragen

1. Lees v.15. Wat is een "valse profeet"? Wat zou hun motivatie zijn om zich (de wolf) als schapen voor te doen?
2. Een goede boom brengt altijd goede vruchten voort. Het zelfde geldt voor een "zieke" boom, je krijgt zieke of slechte vruchten. Wat spreekt je aan in deze op het oog eenvoudige vergelijking?
3. Welke vrucht brengt een goed christen voort? Wat zouden "slechte" vruchten kunnen zijn? Is de toepassing van deze illustratie van Jezus niet "gevaarlijk" wegens zijn "eenvoud" ("te gemakkelijk gezegd dan gedaan")? Motiveer je antwoord.
4. Lees v.19. Past deze uitspraak wel in het Nieuwe Testament? Is het niet te "oudtestamentisch"? Indien de beeldspraak "waarheid" is (iets wat we niet mogen negeren omdat Jezus het zegt), wie zou het omhakken moeten doen en wie maakt het vuur aan? Vergelijk Joh.8:7 en 1Joh.1:8, 10.
5. Welke vrucht breng jij voort? Hoe toets jij jezelf? Zie 2Kor.13:5; 1Kor.11:28.

18 Echte Relatie

Tekst: Matt.7:21-23

In de Bergrede spreekt Jezus vanuit het gezichtspunt van Zijn Vader, Gods Koninkrijk, de hemel en de eeuwigheid. Hier maakt Jezus duidelijk dat er een tijd komt ("op die dag", v.22), waarop op basis van onze vrucht ("doen van de wil van de Vader", v.21) we "beoordeeld" worden.

Dat het niet zo zeer om bidden ("Heer, heer!"), het hebben en gebruiken van de gaven van de Geest (profetie) en autoriteit (demonen uitdrijven en wonderen doen) gaat, mag vanuit dit gedeelte duidelijk zijn. Het is niet gezegd dat deze pogingen om zichzelf te rechtvaardigen ("hebben wij niet...") gelogen zijn. Waar Jezus Zijn conclusie over trekt heeft te maken met het al dan niet aanwezig zijn van een persoonlijke relatie (v.23). Het gebrek daarvan is diep tragisch: "Ga weg van Mij!" (v.23)

Discussievragen

1. Wat versta jij onder relatie of "intimiteit" (vriendschap), elkaar kennen? Dit gedeelte maakt het duidelijk dat het mogelijk is om een "werkrelatie" te hebben zonder elkaar te kennen. Ben je het daarmee eens dat dat mogelijk is? Ook met Jezus? Hoe zie jij je eigen ("het doen van de wil van de Vader", v.21) in relatie tot (de mate van) het kennen van Jezus?
2. "Het is niet gezegd dat deze pogingen om zichzelf te rechtvaardigen ("hebben wij niet...") gelogen zijn." Ben je hiermee eens? Of ben je van mening dat bidden en machtige werken doen, alleen kan wanneer er sprake is van een gezonde, geestelijke relatie met Jezus ("kennen")? Motiveer je mening.
3. "Ik ken je niet" (v.23) Wat is het diep tragische van deze uitspraak? Hoe kunnen we zorgen dat Hij ons wel zal "kennen" (herkennen)?
4. "Werkers van de wetteloosheid" (v.23). Wie zijn dit? Wat is wetteloosheid? Gaat dit om mensen die christenen waren? Motiveer je antwoord. Lees Openb.2:2-4. Zou dit op een soortgelijke groep mensen ("werkers der wetteloosheid") kunnen slaan? Waarom (niet)?

19 En nu aan het werk...

Tekst: Matt.7:24-29

Onder de indruk zijn van wat Jezus zegt, is niet genoeg. Jezus zegt het zelf (v.24). De Joden die Hem hadden aangehoord stonden versteld over Zijn onderwijs want Hij leerde met gezag, écht heel anders dan ze gewend waren van andere geestelijke leiders (v.28-29). Maar onder de indruk zijn en gezag van Jezus erkennen, is niet genoeg. Aan het einde van de Bergrede geeft Jezus "huiswerk" op: Nu tijd voor actie. Doen wat Ik zeg.

Voor mij is dit een reden waarom het sterven van Jezus en Zijn opstanding (het "Kruis") aan de woorden van de Bergrede (Matt.5-6) niets af doet. Jezus roept op om te doen wat Hij zegt. Hij riep al op om te doen wat de Wet en de profeten zeggen (Matt.5:17-20)! En nu sluit Hij hiermee af: Ga doen wat Ik zeg. Geen hoorders alleen, maar daders... Anders "bedrieg je jezelf" (vgl. Jak.1:22)!

Discussievragen

- 1.. Waarom bedrieg je jezelf wanneer je niet doet wat God (in de Wet en de Profeten) en door Jezus zegt? Spreekt Jezus' illustratie van "zelfbedrog" in dit gedeelte je aan of tegen? Is het confronterend gezien je eigen manier hoe je omgaat met wat God zegt (bijv. wanneer je Bijbel leest)? Kan je hiervan een voorbeeld noemen?
- 2.. Jezus' illustratie gaat over "een huis bouwen". Waar zou dat "huis" naar verwijzen? Waar verwijzen de "regen", de "vloed" en de "wind" naar? Hoe heb jij ervaren dat je op de rots gebouwd hebt (of helaas op het zand)?
- 3.. Tot slot een herhaling van vraag 5 uit het eerste gesprekspaper: "God als Vader" is een opmerking en verwijzing die we veel tegenkomen in de Bergrede. Denk bijvoorbeeld aan Jezus' oproep om te bidden: "Onze Vader" (Matt.6:9). Waarom is het niet mogelijk om de Bergrede te begrijpen en toe te passen in je leven zonder begrip en inzicht in het sterven van Jezus en Zijn opstanding? Kan je (nu dan) uitleggen waarom de wedergeboorte (Joh.3:3) nodig is om te kunnen doen wat Jezus in de Bergrede zegt?

Bijlage voor de Kringleiders en/of gespreksleiders

Ik heb deze bijlage bijgevoegd omdat ik denk dat het goed is om bij sommige discussievragen wat achtergrond informatie te geven die voor de kringleider en/of degene die de avond voor bereid belangrijk kan zijn.

De vragen zijn net als vorige jaren en bij de vorige thema's optioneel om tot een 'levendig' gesprek te komen. Je kan en mag vanzelfsprekend kiezen of je alle vragen bespreekt, of een aantal of er zelf vragen bij maakt. Alle vragen hoeven dus niet per se besproken te worden. Beter een goed gesprek nav. één vraag die tot "verhalen" leidt, dan schools "een programma" volgen. De discussievragen dienen dus werkelijk als een aanzet tot een gesprek met elkaar.

Belangrijk is dat we van elkaar leren en naar elkaar luisteren. Meninge kunnen en mogen verschillen. De leden en met name de kringleiders weten waar we als gemeente betreffende geloof voor staan.

Het doel van de kringen is niet "onderwijs" – daar zijn de cursussen, de Bijbelstudie en de trainingen voor. Het doel van de kring is opbouw van elkaar op een gelijkwaardige manier: we leren van elkaar en ontdekken op basis van relatie samen nieuwe dingen in de Bijbel en van de Heer in ons midden en in ons leven. Laat de discussie dan ook persoonlijk en interactief zijn.

Mochten er nav. een kringavond vragen zijn betreffende het thema of een onderwerp op basis van de vragen of indien er onduidelijkheden zijn, neem dan uiteraard contact met mij (Oscar) op!

Aanvullingen of achtergrond informatie bij sommige vragen

1 De Bergrede - Introductie

1. Jouw antwoord
2. Jouw antwoord. Duidelijk dient wel te zijn dat we als christenen erkennen dat Jezus spreekt over God als Vader, dus is het bedoeld voor hen die kinderen van Hem zijn door hun geloof in Jezus als Redder en Heer.
3. Jouw antwoord. Mijn persoonlijke voorkeur zou zijn: Jezus onderwees Zijn discipelen (die alles hadden achtergelaten om Hem te volgen) in het bijzijn van de "menigte".
4. Een antwoord zou kunnen zijn: Jezus' gezag was gebaseerd op het persoonlijk kennen van God als Vader. Hij kwam van de Vader. Hij was het Woord. Hij kende Gods idee achter het geven van de Tien Geboden (Ex.20). Jezus' onderwijs was meer dan theologie (de wetenschap aangaande God), het was gebaseerd op een hartrelatie met de Vader.
5. Zie aantekening bij vraag 2 en 4.

2 Om jaloers op te worden

1. Jouw antwoord.
2. Jouw antwoord.
3. Jouw antwoord. Een simpel antwoord is niet mogelijk. Het leven en de omstandigheden waarin we komen/zijn, is nooit terug te brengen tot één facet of aspect. Het is geen systeem...
4. Jouw antwoord.
5. Jouw antwoord. Als aantekening kan dienen: *arm* is hier in geestelijke zin voornamelijk bedoeld. Het arm van geest zijn, is een erkennen dat we als individueel mens van God afhankelijk zijn. Zonder Hem zijn we niets.

3 Zout en Licht

1. Tot de discipelen, want het zout en licht zijn is een kwaliteit die we alleen in verbondenheid met God door de wedergeboorte hebben – de inwoning van Jezus door de Heilige Geest. De menigte houdt afstand en ‘volgt’, een discipel heeft zichzelf verloochend, neem zijn kruis op en volgt Jezus als vriend en leerling. De menigte ziet wat Jezus doet, een discipel wil van Hem leren en worden als Hem om te doen zoals Hij. Etc.
2. Jouw antwoord.
3. Jouw antwoord. Als voorbeeld: door lauw te zijn, gedeeltelijke toewijding, religieus zijn, zonde, etc.
4. Jouw antwoord. Het gaat om levensstijl: wat we zijn (licht en zout *ben* je).

4 Nog steeds up-to-date...

1. Jouw antwoord.
2. Jouw antwoord.
3. Jouw antwoord. De kern gaat om relatie met God, iets dat uit het hart komt, echt is, meer dan godsdienstig gedrag op speciale momenten en volgens traditie.

5 Woorden kunnen moorden

1. De nieuwe uitleg was nodig, omdat men door de eeuwen heen een menselijke uitleg hadden gemaakt (de traditie van de vaders). Men diende God naar de letter, terwijl men het “hart” (de bedoeling, intentie) achter de geboden en voorschriften die God had gegeven niet begreep. Het is mogelijk naar de letter exact te doen wat er staat, terwijl je motivatie totaal onbijbels is.
2. Jouw antwoord. Voorbeelden zouden kunnen zijn: Wie was Jezus dat Hij over het “oordeel” sprak; verzoening met iemand ziet Jezus als belangrijker dan offers brengen...
3. Jouw antwoord.
4. Jouw antwoord.

6 Overspel – hart en ogen

1. Jouw antwoord.
2. Jouw antwoord.
3. In de kern is het hetzelfde: het gaat om de ander in je huwelijk zien als “ding” wat je kan gebruiken, misbruiken of (zo je wilt) kan “wegzenden” of inruilen voor een ander. Hoererij is niet een daad in de eerste plaats maar een harthouding, zo je wilt: een hartprobleem. Dáár dient mee afgerekend te worden. Dat God scheiding “haat” wil niet zeggen dat het altijd te voorkomen is – het in oorlog met elkaar leven binnen de muren van één huis is niet minder erg voor Hem. Sommigen zijn al geestelijk gescheiden, terwijl ze als “getrouwd” zijn ingeschreven bij de burgerlijke stand. Het “scheiden” wat God houdt is veel meer dan een registratie bij de lokale overheid! Hij kijkt naar ons hart. (Laat de discussie op deze vraag niet een wettisch oordelen worden. Probeer naar elkaar te luisteren en elkaars hart te begrijpen. Betrek bij deze vraag ook vraag 4.)
4. Jouw antwoord.

7 Kiezen voor een eenvoudig spreken

1. Jouw antwoord. (Ik denk dat een mogelijk goed antwoord al in de vraagstelling van vraag 2 wordt verwoord.)
2. Jouw antwoord.
3. Jouw antwoord. Probeer onderscheid te maken tussen wat we beleven als christen (zoals het zou moeten en we willen naar ons geloof) en wat we werkelijk “ervaren” in deze periode van ons leven. Alleen met dat laatste kunnen we elkaar echt leren kennen en verder helpen.
4. Jouw antwoord.
5. Jouw antwoord.

8 Meer gaan worden als je Vader

1. Jezus daagt uit het kwaad te weerstaan. Laat het bij ons ophouden. Wanneer wij ons gaan wreken (en bijv. terugslaan) heeft de ander weer een reden “nog harder te gaan rammen”. Er is juist moed voor nodig.
2. Het was de eis van de Romeinse wet: er was een bepaalde burgerplicht te helpen, te geven, “een mijl” te gaan wanneer een Romeins soldaat dat aan je vroeg.
3. Jouw antwoord.
4. Jouw antwoord. Duidelijk dient te zijn dat we dit alleen kunnen wanneer we Gods kinderen zijn. Alleen als we zijn kinderen zijn (door de wedergeboorte) is Hij onze “Vader”!

9 De barmhartigheid van het geven

1. Jouw antwoord. (Oorspronkelijk betekent het in het Grieks “acteur”, iemand die niet zichzelf is, maar een rol voor de mensen om hem heen speelt, zich anders voordoen dan je werkelijk bent.)
2. Jouw antwoord. Andere vormen van geven in de Bijbel zijn: het geven van tienden, het geven in een speciaal project (een *offer* aan de armen in Jeruzalem bijvoorbeeld ten tijde dat Paulus de Korinthe brieven scheef), het geven van geld tbv het gebouw, bijv. de tempel of het onderhoud van de synagoge (tempel-belasting), het geven omdat de Heilige Geest je daartoe aanspoort (“geestgeleid geven”, zoals bijv. Barnabas die zijn akker verkocht en het aan de apostelen gaf)
3. Jouw antwoord. (Bij het geven van tienden bijv. gaat het om 10% van je opbrengt. Dat is een rekensom, die je moet maken. Het principe van “de ene hand weet niet wat de andere hand geeft” duidt op spontaniteit en niet berekenen wat je geven wil aan armen als aalmoes.)
4. Jouw antwoord.

10 Praten met God de Vader in je binnenkamer

1. Jouw antwoord.
2. Jouw antwoord. De binnenkamer was een voorraadkamer in het huis. Min of meer een geheim vertrek zonder ramen naar buiten. In onze tijd en manier van wonen, is het de kelderkast bij wijze van spreken.
3. Jouw antwoord. (We praten veel tijdens ons bidden, omdat velen denken dat bidden praten is vanuit ons alleen. Op basis van relatie (Vader-kind) nodigt Jezus uit tot een *fellowship*, een communicatie van twee kanten.)
4. Jouw antwoord.
5. Jouw antwoord. (Het komt hierop neer, dat Jezus ons wil leren dat we niet alleen God de Vader moeten zoeken en met Hem spreken op basis van noden, maar op basis van vriendschap. We hebben Hem Zelf meer nodig dan de dingen die Hij ons geven kan en wil!)

11 Het Onze Vader

1. Jouw antwoord.
2. Jouw antwoord.
3. Jouw antwoord. Schulden zijn, dat wat niet gedaan is, maar wel gedaan had moeten worden. (Voorbeeld: Als vader tijd hebben voor en met je kind, maar je was altijd weg, te druk, te moe, ...) Een overtreding is het doen van iets wat je niet had moeten doen. (Voorbeeld: geroddeld over iemand.)
4. Niet omdat God niet wil, maar omdat het niet kan. Onvergevingsgezindheid is als een bittere wortel. Een hart dat niet wil vergeven, kan geen vergeving ontvangen. Het is niet dat God niet vergevend wegens rancune, maar omdat dit een geestelijk (lees: hart-) aspect is. Over wat mensen niet hebben gedaan wat ze wel hadden moeten doen (schuld), moet je praten... Dat is niet aantoonbaar “fout”... het is een gemis. Een overtreding is iets dat als het ware “beschreven is in de wet”: het doen wat “verboden” is.

12 "Maar wanneer je vast..."

1. Jouw antwoord.
2. Jouw antwoord.
3. Johannes de Doper was de laatste profeet naar het Oude Verbond (op basis van de Wet). Zij hielden zich aan een structuur van leven, orde en planning zoals ook de Farizeeën dat deden. De nieuwe wijn hoort in vernieuwde of nieuwe zakken. Jezus onderwijs aangaande vasten (incl. gebed en het geven aan de armen, etc.) past niet in de wettische, religieuze structuur die mensen hanteren om God te dienen. Jezus brengt niet de wet, maar genade en waarheid (Joh.1:14, 17) en leven (Joh.10:10). Net als alles wat Hij onderwijst zal ook ons vasten relationeel (Geest) en niet religieus (letter van de wet) zijn.
4. Ik ben van mening dat we vasten voor onszelf. God heeft ons vasten niet nodig om iets te kunnen doen. Vasten kan manipuleren worden, wanneer we denken dat God alleen iets doet wanneer we Hem daartoe "dwingen". We kunnen dit voorkomen door een goed begrip te hebben van het karakter van onze hemelse Vader: Hij laat zich bijvoorbeeld niet dwingen, intimideren en manipuleren. We hoeven Hem niet over te halen om te doen wat Hij zegt en beloofd.
5. Jouw antwoord.
6. Jouw antwoord. (Je zou kunnen vasten als Daniël: het laten staan voor een periode van "luxe" voedsel. Je kan vasten, volgens sommigen, van de TV, de computer, ... We dienen wel voor ogen te houden dat de bedoeling van vasten is, dat we meer tijd en energie hebben om God te zoeken. De maaltijd die we overslaan gebruiken we dan bijv. om te bidden...)

13 Zoek Gods Koninkrijk

1. Jouw antwoord. (Denk bijv. aan: Zorgen maken is een vorm van negatief geloof. Het raakt ons hart.)
2. Jouw antwoord.
3. Mammon was een afgod. De god van het materiële en voorspoed. "Geld" is geen goede vertaling van deze naam. Het omvat al het materiële waar we naar kunnen verlangen. Net als God Zelf wil deze afgod ons hart. We zien dat wegens materiële welvaart (rijkdom) mensen in staat zijn om te liegen, te bedriegen en zelfs te moorden of anderen te misbruiken. Jouw antwoord.
4. Jouw antwoord.
5. Het zoeken is hier "een blijvend zoeken". Zoeken als een levensstijl. Open staan voor nieuwe dingen die bij Gods Koninkrijk passen. Een verlangen naar volheid van dat Koninkrijk dat "stap bij stap" komt. Denk aan: we gaan van heerlijkheid tot heerlijkheid en van geloof tot geloof. Het duidt op een proces. Dat proces stopt wanneer we niet meer "zoeken".
6. Aan gisteren (het verleden) en morgen (de toekomst) kunnen we nu niet veel doen. Het gaat om deze dag, want "dit is de dag die de Heer ons geeft" (Ps.118). Het goede komt en gaat meestal vanzelf. We zijn vaak op het negatieve gericht. (Daarom is overigens dankbaarheid een goede keuze!)

14 Nooit oordelen?!

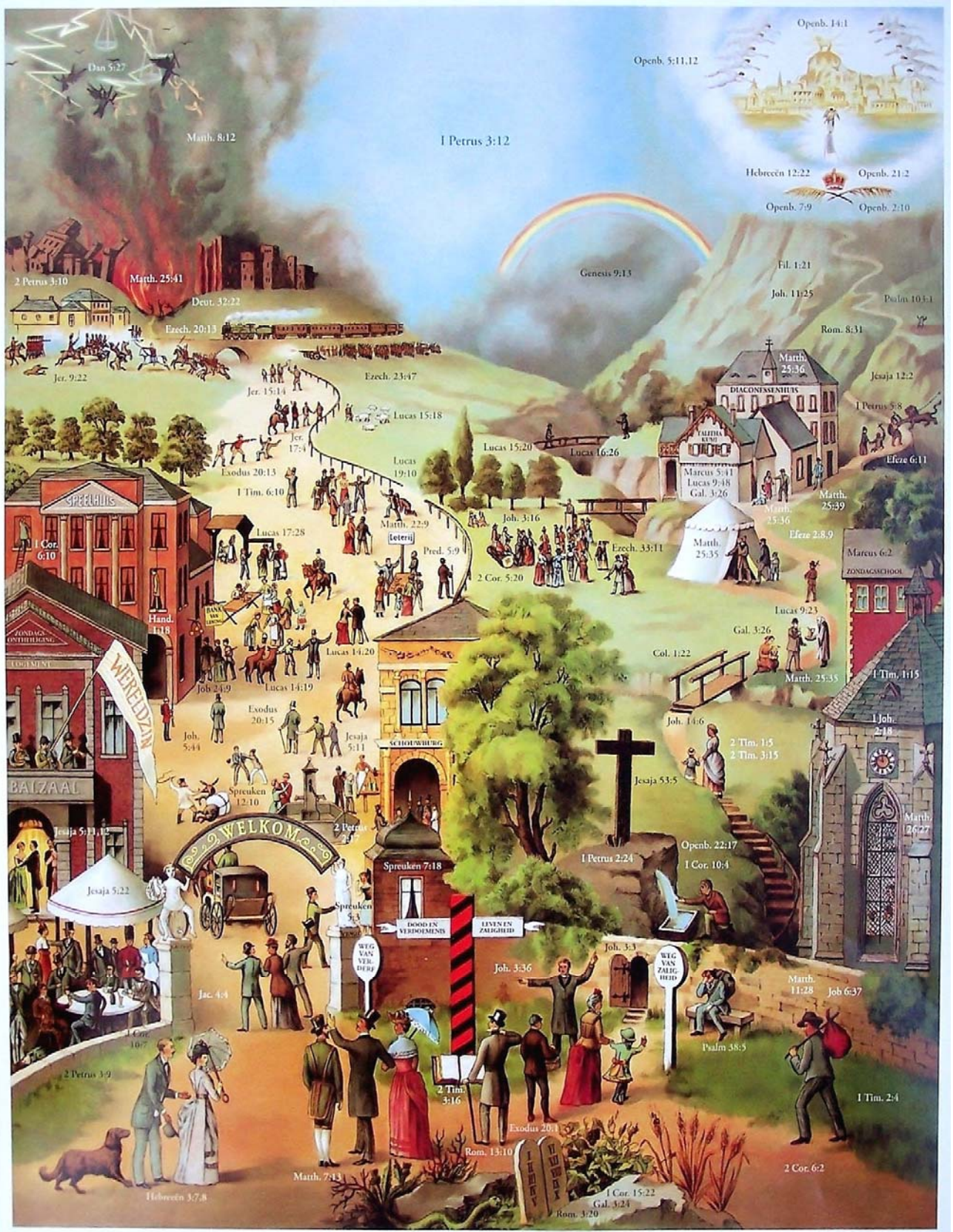
1. Jouw antwoord. (Hopelijk is het “nee”... en is er een persoonlijke motivatie bij)
2. Jouw antwoord. (Laat het antwoord “ja” zijn... en is er een persoonlijke motivatie bij)
3. Jouw antwoord. (Dit is geen “goede” pedagogische vraag, want het antwoord wordt openlijk in de introductie van dit deel genoemd. De bedoeling is het nogmaals te herhalen en er over na te denken; dit om te benadrukken dat we ons niet moeten laten misleiden en zaken en leiderschap moet toetsen.)
4. Door, oa., openlijk en eerlijk en echt te zijn. Door onszelf ook te toetsen. Het zegt iets over ons eigen hart: we zijn zelf veroordelend. We dienen ons te bekeren.
5. Door de zegen van kritiek te omarmen: wat kan ik zelf leren van wat anderen op mij of wat ik doe aanmerken? Wie is degene die kritiek heeft? Is het iemand die van me houdt (een vriend)? Is het opbouwend of afbrekend bedoeld? Gaat het over wat ik doe of wie ik ben? (Dat eerste kan ik veranderen en van leren, het tweede (wie ik ben) is zoals het is ~ *moet een vis zich aangesproken voelen wanneer een hond zegt dat hij een mislukking is omdat hij (als vis) niet kan vliegen als een vogel?!)*)

15 Honden, Zwijnen, Vissen en Slangen

1. Jezus is positief: doen wat je wilt dan anderen voor jou doen. Het gezegde is een vorm van “voorkomen”: *niet* doen wat je *niet wilt* dat anderen voor jou zullen doen.
2. Hier gaat het om dat we de waarheid van het Koninkrijk niet opdringen aan hen die openlijk rebels zijn aan God of van waarheid niet willen niet weten (zij die niet willen veranderen). Je parels voor de zwijnen werpen dat je tijd besteed en aandacht aan hen die duidelijk maken niet te willen horen of reageren. Jezus zei tegen Zijn discipelen aangaande de geestelijke leiders “laat ze met rust” (Matt.15:14). Wees gericht op mensen die willen en geïnteresseerd zijn en waarde hechten aan jou en waar je voor leeft (Jezus) en waar je voor staat (Gods Koninkrijk en het Evangelie). Steden (en huizen) van mensen die het Evangelie niet wilden horen, daarover zegt Jezus: Sla het stof van je voeten en ga verder (Matt.10:14).
3. Jouw antwoord.
4. Jouw antwoord.

16 De nauwe poort en de smalle weg

1. Jouw antwoord. Zie de poster (illustratie hieronder)
2. Jouw antwoord.
3. Jouw antwoord. (Ik ben van mening dat het een blijvende, jezelf bevestigende keuze is... Het volgen van Jezus is een proces, idem. het gaan “op de smalle weg”.)
4. Jouw antwoord.

DE BREDE EN DE SMALLE WEG
 Matth. 7 : 13, 14

17 Boom en zijn vruchten

1. Jouw antwoord. Voorbeelden van verkeerde motivatie kunnen zijn: a) ze willen persoonlijk financieel gewin, b) ze willen hun eigen volgelingen, c) een willen een plaats van positie om gezag te hebben over anderen, d) ze willen lof van mensen, e) ze willen als “geestelijk” gezien en gerespecteerd worden (“ik heb een grotere mate van de Geest dan jullie”), f) ze willen macht (om controle te hebben of te zorgen dat anderen doen wat zij willen, manipulatie).
2. Jouw antwoord.
3. Jouw antwoord. (mogelijk is: kenmerken van Jezus: vrede, blijdschap, mensen in hun waarde laten, onderscheid tussen wat we zijn en wat we doen, genadig, opbouwend, dienstbaar, etc.)
4. Gods Waarheid blijft altijd staan, zowel in het Oude als wel het Nieuwe Testament. Niemand oordeelt, alleen God Zelf. Allen zullen voor de rechterstoel van Hem komen te staan en “loon” ontvangen. De waarschuwing zit in het feit dat een slechte boom door de eigenaar wordt omgehakt. Het dient nergens anders voor dan voor het vuur, omdat er geen vrucht is. Sommigen denken dat dit verwijst naar het oordeel en de hel... (daar wil ik zelf niet te stellig over zijn – mij is de waarschuwing gebaseerd op een agrarische cultuur al sterk genoeg).
5. Jouw antwoord.

18 Echte Relatie

1. Jouw antwoord.
2. Jouw antwoord.
3. Jouw antwoord. (De tragiek zit ‘m in het feit dat Jezus kwam om relatie met God te herstellen en dat zelfs zodat Hij een Vader wordt en dat mensen God blijven zien als “Baas” voor wie men werkt.)
4. De Wet was altijd bedoeld als verwijzing naar God zelf. Werkers der wetteloosheid kunnen “goede daden” doen maar ze zijn “doods” omdat ze niet met God samen (in een partnerschap en relatie) worden gedaan. Zie “dode werken” in Hebr.6:1. Jouw antwoord.

19 En nu aan het werk...

1. Jouw antwoord.
2. Jouw antwoord.
3. Jouw antwoord.

<<OG

08.2013